

**FÄRDKNÄPPENS
VERKSAMHETSBERÄTTELSE
2024**

Omslagets första sida: *Sommarmiddag i trädgården. Eva Brandin grillar högrevsburgare.*
Text många i huset. Foto mest Kerstin Kärnekull men också Bosse Johansson och Anita Persson

Verksamhetsberättelse 2024

Kollektivhusföreningen Färdknäppen lämnar följande verksamhetsberättelse för kalenderåret 2024. Den innehåller styrelsens och gruppernas berättelser.

Styrelsen

Styrelsen har under 2024 haft 10 protokollförda möten efter årsmötet. Av dessa var ett konstituerande, fyra ordinarie, fyra extra samt ett per capsulam.

Styrelsen har inom sig utsett två representanter till Kontaktgruppen: Tomas Backström och Lena Hellström.

Styrelsen har inom sig utsett Sören Edzén och Karin Ståhle, samt av styrelsen delegerad representant Kajsa-Lena Svensson, att utgöra styrelse för den Lokala Hyresgästföreningen 252.

Styrelsen har bestått av:

Anna William-Olsson, ordförande
Tomas Backström, vice ordförande

Karin Ståhle, kassör

Annette Lundborg, sekreterare

Ingela Stade, Lena Hellström och Sören Edzén, övriga ledamöter

Kassörskapet

Under året har vi skapat tre nya sparkonton för verksamheten i huset. Ett där vi har möjlighet att spara med högre ränta, ett för vår Kooperativa hyresrättsförening samt ett för vår lokala hyresgästförening LH252.

Vi har även avvecklat samtliga pappersfakturer från våra leverantörer och på så sätt sparat in på portokostnader.

Medlemmar

Vid utgången av 2024 hade föreningen 119 medlemmar varav 52 boende i huset och 67 utomboende.

Under året har Marianne "Majsan" Isaksson avlidit

Medlemsavgift

Medlemsavgiften var under året 300 kr/person och inträdesavgiften för ny medlem 500 kr.

Ingela, Lena, Sören, Karin, Tomas och Anna i styrelsen på möte i takrummet.

Husmöten

Vi har haft fyra protokollförda husmöten. Utöver dessa hölls ett öppet budgetmöte samt årsmöte.

Soffor

Vi har haft två så kallade Soffor under 2024. En gällande gemensam värdegrund samt en gällande utformningen av våra gästrum.

Stockholms borgmästare Olle Burell var ordförande vid årsmötet och Torsten Seth sekreterare.

Revisorer

Revisorer har varit Heikki Saarela, Kajsa-Lena Svensson och suppleant har varit Bosse Johansson.

Valberedning

Valberedningen har bestått av Anita Persson, Gudrun Hubendick och Mette Kjörstad.

Grupper verksamma i huset

Biblioteksgruppen, Den tillfälliga inredningsgruppen, E-gruppen, Färdknäppskören, Hemsidesgruppen, Hushållarna, Husskötarna, Julbordsgruppen, Konst- och målargruppen, Kontaktgruppen, Pyssegruppen, Renhållarna, Tillfälliga gästrumsgruppen, Tisdagskul i allrummet, Trädgårdsgruppen.

Gästrummen

Gästrummen har under 2024 haft 392 gästnätter. En tillfällig gästrumsgrupp har varit verksam under året, för att se över utrustningen i rummen. Gästrumsgruppen har avslutat sitt arbete.

Samrådsgruppen för Familjebostäder – Färdknäppen

De kvartalsvisa mötena med Familjebostäder har hållits. Från Familjebostäder har förvaltare Juha Harju, kontaktperson och koordinator för kollektivhusboendena Johan Eklöf samt husvärderna Christer Magnusson deltagit. För Färdknäppen har Sören Edzén varit kontaktperson. Mötena är öppna för alla boende i huset.

Aktuella frågor har bl.a. varit: ventilationsfilter till lägenheterna, rostiga balkongräcken, inspektion av skyddsrummen, belysningen i matsal och allrum, ny fasadbelysning.

Intressegrupp för Familjebostäders alla kollektivhus

Gruppen med representanter från Familjebostäders kollektivhus har träffats två gånger under året för att diskutera gemensamma frågor, till exempel hur nya hyresgäster väljs in, medlemsavgifter, samarbetet med vår förvaltare.

Öppet hus

I samarbete med Open House Stockholm genomfördes Öppet hus söndagen den 5 oktober. Dagen var välbesökt: det kom 68 personer, varav 48 var kvinnor och 20 män. Fem guider visade runt i huset, några av guidningarna var på engelska.

Stöd från externa medlemmar

Vi har för närvarande 67 externa medlemmar som bidrar till huset genom att bland annat vara med i matlag. Ett stort tack till alla dessa medlemmar!

Arbete i smågrupper vid soffan om gemensam värdegrund.

Förmöte inför Open House.

Anna William-Olsson
Sören Edzén
Ingela Stade

Lena Hellström
Annette Lundborg

Karin Ståhle
Tomas Backström

En del av årets stora bokbord i december.

Biblioteksgruppen

har bestått av Anders Gustafson, Anita Persson (sammankallande), Anna William-Olsson, Eva Larsson, Gerd Zackrisson (första delen av året), Kai Månsson, Lena Hellström och Lena Höög.

Gruppen har haft fem protokollförda, utannonserade möten i biblioteket/allrummet (16 januari, 11 mars, 6 maj, 2 september och 12 november). Ytterligare möten har genomförts för förberedelser av bokbord.

Tidningstjänstgöring: Januari/september Anders, februari/oktober Anna, mars/november Lena Hellström, april/december Kai, maj/Gerd, juni/juli/augusti Anita.

I genomsnitt klippas ca 25-30 markerade artiklar ur dagstidningar varje månad enligt grannars önskemål. Färdknäppen prenumererar på DN, SvD och Dagens ETC. Tidskrifterna i tidskriftshyllan kommer från generösa boende i huset. De är skänkta eller deponerade. För närvarande prenumererar inte Färdknäppen på någon tidskrift. Hyllan har rensats vid fyra tillfällen under året.

123 bok- och tidskriftsutlån har registrerats under året. Flera tidskrifter har tyvärr lånats hem utan att låntagaren har registrerat. Detta beklagar vi, då det är viktigt att veta om vi sparar relevanta skrifter i vårt knappa förvaringsställ. Det är också nödvändigt att veta om någon lämnar Färdknäppen.

Lena Höög har idogt vid behov påmint låntagare om återlämning av böcker. Detta är speciellt aktuellt då de funnits stor efterfrågan på vissa böcker.

I fönstret har exponerats: Elsa Beskow 150 år; Georg Riedel 1934-2024; Paul Auster 1947-2024; Göran Sonnevi, Övralidspriset 2024; Anna Carlberg, Kerstin Ekmans pris 2024 samt Anna Lindhs minnesfondspris 2024; 1984 av George Orwell 75 år; Steve Sem-Sandberg, Selma Lagerlöfs litteraturpris 2024; Elsie Johansson, Dan Andersson-sällskapets pris 2024; Henrik Berggren, Stora historiepriset 2024; Göran Greider, Samfundet De Nios Stora pris 2024; Allan Edwall 1924-2024; Han Kang, Nobelpriset i litteratur 2024; Johan Hilton, Stora journalistpriset 2025.

Nya böcker

Inköpta böcker: Marie Andersson & Hans Ekestang: *En guide till konsten i tunnelbanan*, Ingela Strandberg: *När jag var snö*, Salman Rushdie: *Kniv*, Dennis Lehane: *Hatets hjärta*, Niklas Rådström: *Drömmarna vi tillsammans drömmer*, Malin Persson Giolito: *Motiv*, Geir Gulliksen: *Övre port nedre port*, Sara Stridsberg: *Farväl till Panic Beach*, Johan Hilton: *Den siste teaterdirektören*, Paul Auster: *Baumgartner*, Bengt Ohlsson: *Helga*, Karolina Ramqvist: *Den första boken*, Anna Jansson: *Gå över lik*, Tove Ditlevsen: *Ansiktena*, KG Hammar: *Den längsta resan*, Richard Ford: *Bli min*, Han Kang: *Levande och död*,

Kjell Östberg berättar om sin bok "The Rise and Fall of Swedish Social Democracy".

Vegetarianen, Jag tar inte farväl, Viveca Sten: Benådaren, Sally Rooney: Normala människor, Elise Karlsson: Det finns liv här, Margaret Atwood: Tjänarinnans berättelse.

Gåvor: Kim Thúy: Ru, Nina Bouraoui: Pojkvännen, Marie-Hélène Lafon: En sons historia, Lars Forssell: Stenar, Göran Sonnevi: För vem talar jag framtidens språk – dikter, Cecilia Torudd:

Ensamma mamman, Ivar Arosenius: Kattresan, Marie Andersson: En guide till konsten i den övriga SL-trafiken, Eva Rudberg (red): Tage William-Olsson – stridbar planerare och visionär arkitekt, Carin Hjulström: Knappt en droppe blod, Axel Schulman: Bränn alla mina brev, Håkan Agnsäter m fl: Träd, Gräs och Stenar, Pärson Sound, International Harvester – En kollektiv berättelse, Klas Gustafson: Ett bluesliv. Hela berättelsen om Cornelis Vreeswijk, Göran Greider: Nu när man är död – en roman om Cornelis Vreeswijk, Karl Kadhammar: Stockholmsdrömmar – staden som aldrig byggdes.

Media:

DN 29 februari: "Hos Färdknäppen är ensamheten frivillig".

Aktiviteter

- 24 januari berättade förbundssekreteraren Lars Ohly om föreningen "Verdandi – 128 år för social rättvisa"
- 29 februari professor emerita Britt Östlund "Hur mycket teknik tål äldreomsorgen – några nedslag i verkligheten på vägen till AI"

Ett uppslag om Färdknäppen i Dagens Nyheter den 29 januari. Många hörde av sig efteråt.

Gunnar Edander och Agneta Elers-Jarleman var hemliga gäster i maj.

- 14 mars läste och berättade skådespelaren Kristina Adolphson om sina favorittexter, bland annat av bror Olle
- 25 april visades "100-åringen som tror på framtiden" om dokumentärfilmaren Bo Bjelvenstam av dokumentärfilmaren Tom Alandh
- 16 maj "Vårt fantastiska immunförsvar – utan immunförsvar skulle vi inte leva många dagar" sjuksköterskan och forskaren Ann Gardulf berättade
- 20 maj framträdde regissören och författaren Agneta Elers-Jarleman och kompositören och musikern Gunnar Edander som "Hemliga gäster" och berättade om sitt arbete med att musikaliskt och sceniskt presentera författare
- inför påskhelgen inbjöds till frågesport om helgens firande och begrepp. 10 frågor besvarades av 21 personer
- foton på några av Monica William-Olssons broderiskapelser exponerades på väggen i allrummet
- Världsbokdagen 23 april annonserades lästips på pelaren på torget
- 27 maj sånggruppen "Lösa Boliner" sjöng Sjömansvisor i trädgården
- 21 oktober berättade Kai med anledning av sin

Monica WOs broderi om Tage William-Olsson

innevarande födelsedag om bostäder genom livet med rubrik "Vem har bott här?... och var har han också bott?"

- 30 oktober seniorprofessorn i nutidshistoria Kjell Östberg samtalande om sin senaste bok "The Rise and Fall of Swedish Social Democracy".

- 14 november blev poesikvällen en minnesstund för Majsan Isaksson

- 3 december presenterade litteraturprofessorn Ebba Witt-Brattström som hemlig gäst sin senaste bok om Moa och Harry Martinson, som även fanns till försäljning

- 10 december avtäcktes ett välfyllt bokbord, för grannar och besökare att göra fynd på

- 12 december motiverade Anita till bubbel "Varför Strindbergs verk inspirerar och kunskapsprider"

- Mellandagsprogram kl 09–10: 27 december, vissångaren och gitarristen Nils Assarson tolkade Olle Adolphson, 28 december, film med "Gula Hund" andra akten av Hasse och Tages första helkvällsföreställning.

Under året har listan med skönlitteraturen uppdaterats och en lista för lyriken framställts. En radikal omplacering på hyllorna har skett bland annat med anledning av att TV:n har monterats i anslutning till bokhyllorna. Poesi och deckare står nu i hyllorna under TV:n och skönlitteraturen har därmed fått plats att växa.

Poesikvällen blev en minnesstund för Majsan.

Nils Assarson, tidigare boende i Färdknäppen, inledde mellandagsprogrammet med fina tolkningar av Olle Adolphson.

Nya synliga, mobila hyllmarkeringar har inköpts och monterats, vilket förhoppningsfullt underlättar vid sökande i hyllorna. Markeringarna bör dock utökas. Med tacksamhet konstaterar vi att gåvoskörden har varit stor även detta år. Tacksamt har vi också mottagit flera förslag till inköp. Det är inte alltid vi bifaller förslagen, men kan låta oss övertalas av argumentet att det är en för husets invånare intressant läsning. Vi konstaterar att intresset för och omsorgen om vårt bibliotek är uppenbar.

Den nya tillfälliga inredningsgruppen

Projektgruppen har haft 9 möten under 2024. Den bestod större delen av året av Anita Persson, Tomas Backström, Eva Brandin, Maj Wetterstrand, Stig Knutsson och Ann Rahm. Projektet som startade redan år 2019 pågår fortfarande, under 2024 har arbetet fokuserat på allrummet. Projektet tilldelades 17 000 kronor i budget.

På Torget föreslogs byte av gardinerna mot nya skira vita, även där fick alla boende säga sin åsikt. Som ersättning till det fårskinn som försvann från bänken på Torget köptes ett nytt vackert skinn – från ett gotlandsfår – som nu ligger på bänken.

Som första uppgift under året tog gruppen sig an frågan om soffbord; hitta nytt, alternativt slipa om det gamla. Vi enades om kriterierna för bordet: det skulle vara funktionellt, flexibelt, stadigt och lätt att flytta vid städning.

Därefter letades några bord upp som svarade mot kriterierna och som presenterades på Torget i april. Alla boende fick rösta, satsborden Elise fick flest röster och köptes. Borden levererades under juni månad.

Nästa uppgift för allrummet gällde att klä om de stadiga stolarna ("Eva-stolarna") i läshörnan.

Under oktober fick alla boende i Färdknäppen säga ja eller nej till omklädning av stolarna.

Svaret blev ja och gruppen ordnade en tygutställning med sju alternativ. Ett tyg designat av Stig Lindberg fick flest röster.

När alla boende sagt sin mening lämnade gruppen en motion till husmötet i november med ett äskande om 5 500 kr, vilket skulle täcka både arbete och tyg hos tapetserarna Wigrens döttrar på Södermalm. Motionen bifölls och stolarna blev omklädda i god tid före jul.

Förutom arbetet med allrummet har nya sittdynor till matsalens stolar inhandlats. De gamla dynorna har bytts ut mot 50 nya lättvättade, antracitgrå dynor.

Under hösten 2023 lämnade vi vårt önskemål om förbättrad allmän belysning i matsal och allrum till Familjebostäder som ska utreda vad som är lämpligt – komplettera eller byta till nytt? Det arbetet är inte avslutat men har kommit en bit på väg. Ett möte med Familjebostäder och elektriker är inplanerat till början av 2025.

Ann Rahm, för projektet "Den nya tillfälliga inredningsgruppen"

Satsborden Elise monteras. I bakgrunden fotografier av Monica William-Olssons broderiskapelser.

E-gruppen

Aktiva under året har varit Staffan Arve, Tomas Backström, Sören Edzén, Kerstin Kärnekull, Annette Lundborg och Kajsa-Lena Svensson. Sex möten i gruppen har genomförts under 2024, fem i huset och ett på Kerstins kolonilott i Södra Årstalunden.

Vi genomförde "e-gruppen demonstrerar" med all möjlig elektronisk utrustning i huset den 26 februari. Uppskattat! Laminerade instruktioner kompletterades. E-gruppens dag är instiftad och genomförs varje år den 26 februari!

En uppdaterad förteckning har tagits fram över datorer, routrar med mera. Viktiga dokument lagras i Dropbox.

I Färdknäppen finns tre stycken laptops. En projektorduk har kommit på plats i allrummet. En del prylar som video och dvd-spelare ska slängas.

Alla som bor i huset kan få en e-postadress med adressen @fardknappen.se.

Tomas Backström demonstrerar den nya videkanonen.

Färdknäppskören

Efter ett par års uppehåll återstartades kören under 2024. Vi hade vår första repetition den 18/2 och avslutade året med en fest den 8/12. Vi har repeterat söndagar 18.15 – 20.30.

Färdknäppskören sjunger på Stolplyckands 25-årsjubileum.

Kören är ansluten till ABF. Alla medlemmar i Kollektivhusföreningen Färdknäppen bjöds in att delta. Kören har haft ett tjugotal medlemmar under året, varav 8 bor i huset. Under året har vi repeterat 19 gånger och givit tre konserter. Varje ordinarie repetitionstillfälle har varit 3 x 45 minuter och innehållit följande övningar:

- uppvärmning – andningsövningar, uppmjukning av kroppen
- uppsjungning – tonbildning, sång/skalövningar
- repetition – aktuell repertoar

Verksamhet 2024:

22/9 Workshop med kompositören och körpedagogen Cecilia Öhrwall, i samarbete med ABF. Alla medlemmar i föreningen inbjöds och även vänner. ABF finansierade och betalade arvode till Cecilia, så workshopen var gratis för alla medverkande. Ur inbjudan: "Cecilia kommer att inspirera och lära oss mer om våra röster och sångliga uttryck. Vi kommer också att få lära oss några nya sånger som gör att vi utökar vår körrepertoar."

9/6 Konsert på Färdknäppen. Vi gav ett smakprov på det vi arbetat med under våren. Publiken uppmanades att ge en gåva till Läkare utan gränser, vilket inbringade 1 030 kr.

27/10 Konsert på Kollektivhuset Sockenstugan i samband med dess 25-årsfirande.

9/11 Kören framförde några sånger i Färdknäppspuben.

3/11 Hans Lundquist, projektledare i "Musikmöte, unga möter seniorer," var på besök inför ett samarbete under 2025. Han berättade om projektet där kören skulle kunna bidra med egna texter som tonsätts av ungdomar som går på olika musikutbildningar, och även framföra resultatet.

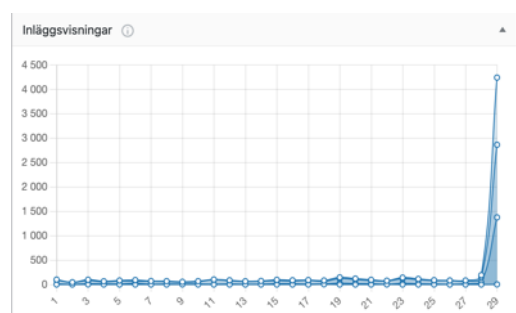
Heike Gustafson

Hemsidesgruppen

har bestått av Kerstin Kärnekull, Margareta Edling, Lena Höög och Klas Gustafson, som under verksamhetsåret träffats vid fyra tillfällen. Gruppen har fortsatt att hålla Färdknäppens hemsida aktuell och undanröjt tekniska ofullkomligheter. Aktiviteter som Open house och Färdknäppskören har lyfts fram. Under hösten upphörde publiceringen av aktuell matsedel på grund av svalt intresse i huset (men har återigen kommit igång 2025).

När DN den 29 februari publicerade ett stort reportage från Färdknäppen steg antalet besök på hemsidan temporärt, från 191 dagen innan till 4 239 på publiceringsdagen.

Klas Gustafson

Grafen visar februari månads besök på hemsidan, med en plötslig topp den 29:e.

Hushållarna

Gruppen består av en representant för varje matlag samt för inköp och matekonomi

Matlag 1: Catarina Johansson
Matlag 2: Helena Yli-Koski
Matlag 3: Margareta Edling
Matlag 4: Jan Dämfors
Matlag 5: Kajsa-Lena Svensson
Matlag 6: Ann Rahm
Inköp: Lena Hellström, Anna William-Olsson
Matkassa: Eva Brandin

Gerd Faxén Irving, en av många viktiga gästmatlagare (i matlag 5).

Vi har haft fem möten i gruppen under året.

Matlag 3 har fått förstärkning i början av året då Petra flyttade in.

Vi har fått några nya gästmatlagare, det är vi mycket tacksamma för. Det händer ibland att det saknas matlagare i matlagen, men med hjälp av varandra så har det hittills fungerat bra.

Inköp av en 12-liters kastrull har gjorts.

Vi har börjat testa inköp av grönsaker och frukt från Alt grönt i Vallentuna AB, en livsmedelsgrossist med ekologiska produkter.

Matkupong-arken har, av praktiska skäl, ändrats till 400 kronorsark och 1 000 kronorsark.

Budgeterat bidrag från föreningen har inte använts under 2024.

Matinköp	322.060 kronor	(år 2023 301.233 kr)
Kupongförsäljning	327.600 kronor	(år 2023 282.100 kr)
Antal betalande ätande	6.627 (154/vecka)	(år 2023 6.796 158/vecka)
Antal gästmatlagare	155	(år 2023 143)

Hushållarna genom Kajsa-Lena Svensson

Husskötarna

I vår grupp har deltagit Staffan Arve, Tomas Backström, Kajsa-Lena Svensson, Maj Wetterstrand och Monica Havbom. Vi har haft fem möten under året.

Kontakterna med Familjebostäder har skett huvudsakligen genom att brister och önskemål tagits upp på de ordinarie kvartalsmötena. Akuta felanmälningar har skickats via hemsidan till Familjebostäder: för elfel, maskiner som upphört fungera, ventilationsproblem med mera.

Frågor som tagits upp med Familjebostäder via kvartalsmöten är till exempel:

- Utbyte av radiatortermostater i rum där dessa inte blev bytta under våren
- Golvboning i korridoren
- Balkongmålnings vara eller inte vara, som godtagbar åtgärd från hyresgäster
- Kompostpåsar eller andra typer av påsar
- Fråga om ytterligare badkar kan lagras på vinden plan 5

Vi sköter själva smärre underhåll. Lampor och lysrör har bytts, gångjärn och lås har fått smörjning vid behov.

Frågan om utbyte av kylrumsanläggning har tagits om hand av en arbetsgrupp bestående av Ann Rahm, Helena Yli-Koski och Staffan Arve. Den har gjort en ordentlig genomgång av befintlig lösning och arrangerat en "soffa" för att informera och inhämta åsikter från övriga boende. Allt detta för att vara väl förberedda när Familjebostäder återkommer och vill börja göra de förändringar som är av lag nödvändiga.

Bordet i takrummet har fått en uppsatsning och slipats av Kajsa-Lena.

Vi har infört en särskild dag för kontroll av våra brandlarm i lägenheterna, passande nog är det Luciadagen då många stearinljus är tända.

Husskötargruppen /Staffan

Ett litet luciatåg i planteringslådan i B-entrén. Karin Flöjte sköter om och varierar växter och innehåll i lådan..

Kontaktgruppen

Medlemmar i kontaktgruppen, valda av årsmötet:

Eva Brandin

Klas Gustafson

Ann Rahm

Helena Yli-Koski

Representanter från styrelsen:

Tomas Backström

Lena Hellström

Kontaktgruppen har under året haft 11 möten, samt mellan dem intensiv mejlkontakt för att avhandla brådskande frågor.

Gruppens e-post bevakas enligt ett rullande schema av alla gruppens medlemmar. Under 2024 har 210 personer hört av sig via e-post, 150 kvinnor och 60 män (2023 var det 110 personer som hörde av sig, 71 kvinnor och 31 män). 39 av dem som kontaktat gruppen har återkommit med personligt brev.

En starkt bidragande orsak till det dramatiskt ökade antalet mejl är det tvåsidiga reportage Dagens Nyheter publicerade den 29 februari ("Hos Färdknäppen är ensamheten frivillig"). Samma dag mottog kontaktgruppen 55 mejl, ungefär lika många som normalt brukar komma under ett halvår.

Gruppen har under året planerat och genomfört 8 kontaktmiddagar och rundvandringar med intresserade personer. Föreningen har nu 67 utomboende medlemmar och av dessa har 24 tillkommit under 2024 (2023 hade vi 54 utomboende medlemmar).

Året inleddes och avslutades med rekrytering av nya boende till huset. Efter en urvalsprocess i januari kunde Petra Sandberg flytta in i lgh 831 den 1 mars. När Majsan

Petra Sandberg i verkstaden.

Isakssons lägenhet under hösten utannonserades internt inleddes en byteskedja som inkluderade fyra av husets lägenheter: Per Demérus bytte lgh 838 mot lgh 832, Anna William-Olsson och Klas Gustafson bytte lgh 812 mot lgh 838, Torsten Kindström och Lotta Näsman flyttar ihop i lgh 812.

Därmed kunde lgh 813 annonseras externt. I slutet av december blev det klart att Marianne Dahl Rade flyttar in där.

För kontaktgruppen, Klas Gustafson

Julbordsgruppen

Årets julbord blev ett lyckat grupparbete i flera steg, I år med en favela i ett dramatiskt landskap några tak av olika bröd, nya små konstväxter och några levande palmer. Systemet med timer för belysningen fungerade även i år för det mesta

Lena H (perfekt deg), Tomas B och Margareta (utbakning), Anna W-O (kristyr), Ann R (hopsättning och efterdekor), Staffan Arve (hopsättning, julbord) och Kerstin K (julbord) bidrog.
Kerstin Kärnekull

Pyssegruppen

Söndagen den 8 december fylldes matsalen av 65 gäster – varav ca 30 var barn, från ganska små till ganska stora – alla glada pysslare. Pysset var att göra julgransgirlinger eller små flätade korgar att hänga i granen, pynta apelsiner med nejlikor, pynta ljus med vax i olika färger och utstansade prydnader. Barnen kunde göra smällkarameller (utan smäll, men med godis i), måla tomtar eller granar i trä samt baka pepparkakor. Det var två intensiva timmar. 1121 kr samlades in till Läkare utan

Julpysseldags i Färdknäppens matsal.

gränser. Succén kommer att upprepas den andra söndagen i advent, den 7 december 2025. Kök och matsal är redan bokade!

Pysselgruppens medlemmar var i år: Karin Flöjte, Ingela Stade, Ingemar Hamskär, Lena Hellström, Staffan Arve, Sören Edzén, Margareta Edling, Eva Larsson och Eva Graus. Tomas Backström, Mette Kjörstad.

Bakade gjorde Torsten Seth, Karin Flöjte, Ann Rahm, Monica Havbom, Kajsa. Lena Svensson och Marianne Carlsson, vilket vi tackar för!

För gruppen /Mette

Test av husets nya dammsugare, en Kärcher.

Renhållarna

Städlagen har varit representerade av: nr 1. Gudrun Hubendick, 2. Ann Rahm, 3. Majsan Isaksson/Petra Sandberg, 4. Lena Höög, 5. Karin Ståhle, 6. Kajsa-Lena Svensson och Monica Havbom, 7. Margareta Edling.

Renhållarna har under året haft fem möten. Veckostädningen liksom sommarstorstädningen med fönsterputsning fungerade bra även detta år. Under sensommaren inköptes en ny dammsugare av märket Kärcher. Kajsa-Lena Svensson och Monica Havbom har inför 2025 lagt upp städschema.

Monica Havbom för Renhållarna

Tisdagskul i allrummet

Tisdagskul startade i slutet av 2023 med målsättningen att göra allrummet mer allmänt använt och att etablera förvisningen om att man kan gå dit alla tisdagskvällar klockan 19:30 och göra något kul tillsammans med grannarna.

Under 2024 har Tisdagskul strömmat och visat följande filmer: *21 gram, Borta med vinden, Picassos äventyr, Maestro, A hero, De älskande på Pont-Neuf, Färdknäppen under åren 2015 – 2020, Bohemernas liv, In the mood for love, The kindergarten teacher, Här är ditt liv: Aina Cederblom, Midnatt i Paris, Den långa flykten, Timmarna, Lucky, Antonias värld, Den tredje mannen, The Grand Budapest hotel, Måndag hela veckan, Skyddsängeln, Bröderna Mozart, Flickan, mamman och demonerna* och *En alldeles särskild dag*. Och, utöver det, anordnat en ölprovning.

Berättat av Tomas Backström

Majsan på ölprovning i allrummet.

Trädgårdsgruppen

Tidigt på våren såg vi som vanligt snödropparna komma upp och blomma. Som namnet antyder gömdes de under snö vid flera tillfällen. Fortsättningsvis under våren njöt vi av alla övriga vårblommor: vårlökar, narcisser, påskliljor och pärlhyacinter.

Vårens trädgårdsdagar genomfördes den 20 och 21 april. Det var alltså då vi öppnade trädgården med allt vad det innebar. Som vanligt deltog cirka 20 personer i arbetet. I blomlådan vid cykelstället planterades först penséer, de byttes senare ut mot tagetes som blommade så villigt under hela sommaren. Pelargonerna från matsalen planterades ut i krukor och de stod som vanligt fina hela sommaren.

Örtlådan fick ett lyft, den stora kaprifolen togs bort, den är nu planterad i hörnet vid asken nära staketet där den kan klättra fritt. Lådan fick ny jord och nya örter som växte bra och gav oss glädje hela året.

Under sommaren vattnades krukor och klipptes gräs enligt schema där alla grannar anmäler sig veckovis.

Snö faller under trädgårdsdagen i april. Kronärtskocka i planteringslåda och tillagad (nedan).

Dessutom fikades det och åts middagar och luncher i vår fina trädgård hela sommaren. Hösten inträdde i vår trädgård den 19 och 20 oktober då vi städade och alla trädgårdsmöbler och parasoller togs in för vinterförvaring. Den helgen medverkade åter cirka 20 personer för att få arbetet gjort.

Den 13 oktober planterades en ny ros med det officiella namnet Astrid Lindgren, men i vår rabatt heter den Majsans ros, till minne av henne.

Till advent pyntade vi blomlådan vid cykelstället med granris och ljusslinga.

Ann Rahm för Trädgårdsgruppen

Allehanda aktiviteter i Färdknäppen 2024

(som kanske inte redovisas på annat ställe)

-3 jan Lutfiskmiddag ordnad av som vanligt Karin Ståhle och Lena Hellström.

- 4 jan Minnesstund för Monica William-Olsson som avled 6 dec 2023. 43 personer deltog.

- 10 jan inbjöd Eva Brandin till skidtur i Björkhagen.

- 13 jan var julen slut och granen plundrades med glögg. Ann Rahm och Majsan Isaksson arrangerade.

- 25 jan inbjöd Maj Wetterstrand till att prova på senioryoga på Timmermansgården.

- 31 jan talade fredsforskaren vid SIPRI Tarja Cronberg om "Hotet från Ryssland – hur kan vi undvika ett kärnvapenkrig?".

- 9 febr "avtäcktes" jubileumsutgåvan av FKs verksamhetsberättelse med Musik, Bubbel, Mingel, Bildkavalkad och Färdknäppskaka.

- 16 febr bjöd matlag 6 på Pride & Joy-framträdande. De spelade rock, blues och ballader från 60-talet och framåt.

- 19 febr filmvisning "Husdrömmar om bygg- och bogemenskaperna i Röda Oasen i Malmö och Gården i Uppsala".

- 16 och 26 mars erbjöd Majsan biljetter till Dramaten-föreställningen "Son och far".

- 17 mars hölls Idébytdag i matsalen för kollektivboende i hela Sverige. Arr. av KNU.

- 23 mars inbjöd Annette Lundborg maa sina 60 år till ett glas och musik.

- 8 april soffmöte om gästrummen – arr. Torsten Kindström, Lena Höög och Maj.

- 15 april berättade författaren Helén Svensson Vigil om sin bok "flickor små".

- 17 april var Majsan värd för elever från SFI. Flera FKare bidrog.

- 23 april inledde Höghusgruppen sitt arbete, som resulterade i ett väl grundat remissvar.

- 24 april deltog Ann i möte med polis och social om trygghet i vårt närområde.

Husbandet spelar på minnesstunden för Monica William-Olsson.

Idébytdag mellan kollektivhusen i Sverige i matsalen.

Kai Månsson ställer in sin fågelkikare på Sandemar.

- 8 maj var det dags att skåla för magnolian – Anita Persson ordnade.
- 18 maj dax för bortglömda persedlar i tvättstugan – Anita & Maj fixade.
- 23 maj inbjöd Kai Månsson till fågel- och blomsterskådning på Sandemar.
- 7 juni flög gråsparvar kring i A-husets trapphus då terrass-dörrarna på sju trappor inte stängts under natten.
- 21 juni – midsommarafton inbjöd Majsan och Eva Graus till trädgården med

medhavd mat.

- 3 juli inbjöd Kerstin Kärnekull till sommarmiddag med grönsallad, rökt skinka eller tonfisk samt glass med färska röda vinbär. 18 personer hörsammade.
- 9 juli inbjöd Ann & Anita till sommarmiddag med fiskpaket. 18 personer hörsammade.
- 14 juli bjöd Majsan på födelsedagstårta mm.
- 18 juli inbjöd Ann till sommarmiddag med pasta puttanesca. 18 personer kom.
- 24 juli inbjöd Eva Brandin, Bosse Johansson, Martin Jonols och Anita till sommarmiddag med grillning i trädgården av 200 grams högrevsburgare alt halloumburgare och coleslaw + kaka. 21 personer kom.
- 1 aug inbjöd Anita, Bosse, Eva B och Martin till sommarmiddag med grönsakspaté med kall sås och färsk potatis. 24 personer kom.

Trekaffe i trädgården

Fredagsmiddag den 8 november med extra allt via trivselpengar

- 23 sept "Digitalt erfarenhetsutbyte om frivillighet/obligatorium i kollektivhus" zoom-möte i allrummet med deltagare från hela Sverige. Arr KNU.
- 6 okt Öppet hus.
- 10 okt initierade Catarina Johansson och Helen Huledal "allrumshäng".
- 26 okt "Pride & Joy" återkom och spelade vid en eftermiddagspub. Eva B och Bosse stod för arrangemanget. 39 deltog.
- 27 okt uppvaktade FK Sockenstugan med blommor vid deras 25års-firande.
- 29 okt inspektion av skyddsrum, vilket föranledde aktiviteter i källarvåningen.
- 8 nov bjöd Hyresgästföreningen/Fambo genom trivselpengarna på gratis fredagsmiddag med tre rätter.
- 14 nov minnesstund för Majsan med

Margareta och Tomas bakar husdelar medan Ann och Staffan monterar.

Carlsson till samvaro med medtagen mat i matsalen. 10 personer deltog.

Året avslutades med att boende och gäster sammanstrålade på takterrassen, där de med skål och jubel mottog 2025.

Insamling

Till Läkare utan gränser har 5.231 kronor översänts. Det finns många att tacka för att våra flaskor och burkar förs vidare så att vi får pengar att sända till världens elände. Men särskilt ska Kai Månsson och Marianne Carlsson hyllas.

Studiebesök

- 15 febr Lina Zackrisson, som skrivit boken "Grannskapsrevolutionen".
- 12 mars Ellen Forsgren & Mee-Linn Swartz – arkitektstuderande från Umeå Universitet – studerar alternativet kollektivt boende för studenter och äldre.
- 16 mars Norma Montesino & Ivette Arroyo – forskare vid Lunds Universitet - studerar olika aspekter av kollektivboende, till exempel hur de boende agerade under pandemin.
- 28 mars Lisa Larsson & Tobias Lund – KTH – undersöker ofrivillig ensamhet och gestaltning av seniorboende med kollektiva ytor.
- 13 april aktivister och samhällsplanerare från KOBB - Nordiskt nätverk för bygg- och bogenemskaper.
- 15 april studiebesök av Hanna Holland, KTH - för att se ett kollektivhus i praktiken för examensarbetet.

- bubbel och ost. Hon avled 13 okt.
- 19 nov Anne Agardh berättade om sin historiska roman "Med slavar i lasten". Marianne Carlsson arrangerade.
- 12 dec monterades pepparkaksbyn, som tillkommit av Tomas Backström, Margareta Edling, Anna William-Olsson, Staffan Arve, Ann och Kerstin.
- 13 dec (Lucia) skred sedvanligt FKare på femte våningen i A-huset – Anita, Annette, fd 5te vån Marianne C - med luciasång genom huset.
- 22 dec kläddes gran, sjöngs julsånger och dracks glögg på Anns och Karin S´ initiativ. Martin bar och lyfte.
- 24 dec -julafton – på initiativ av Ann och Karin S samlades 8 FK-are och två gäster runt det röda bordet med medtagen mat. Några poem lästes.
- 31 dec inbjöd Eva Graus och Marianne

Sigrid, Laura, Oda och Arild från det nordiska nätverket för kollektivhus och byggemskaper, KOBB.

Kursdeltagare från Leyden Academy of Health Care på rundvandring och information om Färdknäppen.

Arkitekterna Amritha Ballal och Moulshri Joshi från Space Matters i New Delhi provsmakar Gudruns curry.

- 17 april "Ageing and the Health (care) System" ordnat av Leyden Academy on Vitality and Ageing. 14 personer.
- 23 april Anders Göransson, ordförande i stadsdelsnämnden.
- 24 april arkitekterna Amritha Ballal & Moulshri Joshi – grundare av arkitektkontoret Space Matters i New Delhi – sprider idéerna om kollektivhus i sitt arbete.
- 20 maj studiebesök av åtta personer boende på Tältgatan i Nockeby.
- 23 maj Liv Sonntag från Väveriet i Uddebo och Tinna Harling från Egnahemsfabriken på Tjörn.
- 11 juni Haninge socialdemokrater.
- 14 juni Christer Owe och Nils-Olof Ståhl – miljöpartiets pensionärer.
- 18 juni fyra personer från Seniorgården (återbesök efter tio år).
- 2 juli fyra sydkoreanska studenter – Ewha Women's University - ville veta allt om

kollektivhusboende.

- 26 juli Anna Molloy – student vid Vassar College, Urbanism and Art History in New York – studerar kollektivhusarkitektur.

Beatrice Fröjds inspelningsteam filmar vad som pågår i matsalen.

- 1 aug Beatrice Fröjd – Stockholms konstnärliga högskola – gör elevfilm med några nedslag utmed tunnelbanans Röda linje. Hon filmade under september verksamheten i huset med ett team från skolan.
- 5 aug fyra glada fransyskor på väg hem från Lofoten.
- 2 okt professor i psykologi Ashley från New Jersey studerar platser där människor i olika åldrar möts - i hela världen.
- 12 nov Lena Josefsson, Karin Månsson & Sirpa Pyörre – KPRs boendegrupp/kommunstyrelsens pensionärsråd – för att få råd och informera.
- 4 dec Tinna Harling & Emma Pettersson, utredningssekreterare i det statliga uppdraget att verka för en ny egnahemsrörelse.

Lena Josefsso, Karin Månsson och Sirpa Pöyrre och från kommunstyrelsens pensionärsråd på besök.

Glögg och julsånger

Cirka 30 personer deltog i Färdknäppens årliga tradition "Gör ett avbrott i julstöket! Kom och sjung julsånger, drick glögg ät pepparkakor m m och ha det allmänt trevligt!" En kväll som anordnats i 24 år av Gun Hemström

Kvällen inleddes med att Lena Höög och spelkompisen Ulf Klasén spelade bakgrundsmusik på sina nyckelharpor medan Lena Hellström och Staffan Arve bjöd på sin goda hemmagjorda glögg. Tilltugg: Lussekatter, stollen, pepparkakor, mjuk pepparkaka, ädeloströra, Ingela Hamskär Stades mjuka julkaka, godis ...

Kvällens program:

Lena Höög & Ulf Klasén bjöd på ett par låtar i tradition från Roslagen.

Gun Hemström och Jenny Almsenius ledde allsången.

Monica Havbom läste "Misteln" ur häftet "Magisk jul. Om traditioner, myter & övertro".

Bitte Jonasson Åkerlund berättade om några av sina statyer och sjöng bland annat visor av Ruben Nilson.

William Bülow O'Nils bjöd på låtar från sin kritikerrosade debutplatta "En bättre värld", med tolkningar av Ruben Nilson.

Jenny Almsenius avslutade kvällen med att bjuda på egna och andras låtar. Sista låten *När juldagsmorgon glimmar* sjöng vi alla tillsammans.

Det blev en trevlig, rolig, varm och stämningsfull kväll! Tack alla medverkande: Lena Höög & Ulf Klasén, Monica Havbom, Bitte Jonasson Åkerlund och William Bülow O'Nils. Tack också till Lena Hellström och Staffan Arve för goda hemgjorda glöggen och pepparkakspinnarna och sist men inte minst stort TACK till Jenny Almsenius som förutom att

bjuda på egna och andras låtar även hjälpte till att leda allsången. Tack också till er som höll ställningarna i köket och såg till att det fungerade med tilltuggen. TACK också till alla sångglada färdknäppare med vänner.

Januari 2025 / Gun Hemström

Vi som bodde i huset 2024, med inflyttningsår

1993 Anita Persson, Bibbis Löthén, Bo Johansson, Eva Brandin, Gun Hemström, Kai Månsson, Kerstin Kärnekull, Lilian Bodin, Maj Wetterstrand, Mona Isaacs.

1994 Mette Kjörstad

1996 Stig Knutsson, Torsten Kindström

1997 Bernt Eriksson

1998 Marianne Carlsson

2001 Gerd Zackrisson

2002 Karin Ståhle

2003 Mariann Ljung

2004 Monica Havbom

2005 Per Demérus

2006 Eva Graus, Lena Höög

2007 Kajsa-Lena Svensson

2008 Anders Gustafson, Heike Gustafson

2009 Lotta Bystedt

2010 Lena Brorsson, Lena Hellström, Staffan Arve

2012 Eva Sandstedt, Jan Dämfors, Lena Berg, Torsten Seth

2013 Ann Rahm, Marianne Isaksson, Ted Bjurwill

2014 Gudrun Hubendick, Karin Flöjte, Margareta Edling, Tomas Backström

2016 Anki Hamrin, Heikki Saarela

2018 Klas Gustafson, Anna William-Olsson

2019 Martin Jonols

2020 Eva Larsson, Sören Edzén

2021 Annette Lundborg, Helena Yli-Koski, Helen Huledal, Catarina Johansson

2022 Ingela Stade, Ingemar Hamskär

2023 Caroline Fernström (tre månader)

2024 Petra Sandberg

